

Strategisk samarbejdsaftale om boligsocial indsats

Områdets navn:

Jægermarken, Hjerteparken, Skovparken, Elmevænget, Munkevænget, Sandalsparken, Bispeløkken/Priorvej

Aftalens parter:

BSB Svendborg, Svendborg Andels-Boligforening, Svendborg Kommune

Samarbejdsaftalen gælder fra:

1. januar 2018

Underskrifter:

BSB Svendborg

Dato	Navn
------	------

Svendborg Andels-Boligforening

Dato	Navn
------	------

Svendborg Kommune

Dato	Navn
------	------

Aftaledokumenter

Det er et krav, at der udarbejdes en **strategisk samarbejdsaftale** for at opnå Landsbyggefondens støtte til boligsocial indsats. Aftalen forpligter kommune og boligorganisationer i forhold til organisering og styring af den pågældende bevilling.

Ændringer i den strategiske samarbejdsaftale skal godkendes af Landsbyggefonden.

Konkrete aftaler om specifikke aktiviteter mellem den boligsociale indsats og de lokale kommunale institutioner, foreninger eller andre aktører skal fastlægges i særskilte **delaftaler** for hvert indsatsområde, der hører under den strategiske aftale.

Bestyrelsen for den boligsociale indsats skal i den forbindelse sikre, at delaftalerne for de valgte indsatsområder løbende ajourføres, og de ajourførte aftaler skal til enhver tid kunne rekvireres af Landsbyggefonden.

Følgende dokumenter skal vedlægges denne strategiske samarbejdsaftale:

- Et organisationsdiagram (ad samarbejdsaftalens pkt. 2)
- En delaftale for hvert af de valgte indsatsområder (ad samarbejdsaftalens pkt. 5)
- En beredskabsplan jf. regulativets § 6
- En milepælsplan for den samlede projektperiode
- Et budget udarbejdet i skabelonen fra <http://driftsstoette.lbf.dk>
- Et aktivitetsskema udarbejdet i skabelonen fra <http://driftsstoette.lbf.dk>
- Et bilag med centralt genererede målinger ved indsatsens starttidspunkt
- Et kommissorium for bestyrelsen

1. Formål med den boligsociale indsats

Formålet med den boligsociale indsats i de syv udvalgte boligafdelinger i Svendborg er at understøtte en positiv social udvikling i boligafdelingerne gennem en flerstrengt helhedsplan med fokus på den enkelte beboer og på boligområdernes naboskab og sammenhængskraft.

Skovparken og Jægermarken er omfattet af den nuværende boligsociale helhedsplan 2014-2017, og det vurderes, at der er stort behov for at fortsætte en boligsocial indsats i disse boligafdelinger. Skovparken er fortsat en meget udsat boligafdeling om end, udviklingen går i den rigtige retning på en række parametre. Ligeledes er Jægermarken fortsat en boligafdeling med betydelige sociale udfordringer, og området har gennem flere år haft en meget høj fraflytningsprocent. I de fem nye boligafdelinger er der betydelige bekymringer for grundet udviklingen i beboersammensætningen og de socioøkonomiske tendenser i de pågældende afdelinger.

Formålet med den kommende boligsociale helhedsplan er desuden at videreudvikle den boligsociale indsats, som Fællessekretariatet har stået i spidsen for i perioden 2014–2017. Den fremadrettede boligsociale indsats vil således tage udgangspunkt i de aktuelle erfaringer og resultater med henblik på at videreføre og udbrede de delprojekter, som har vist sig at have en stor positiv effekt i forhold til målgrupperne. Disse vil blive suppleret med nye tiltag og delprojekter med henblik på yderligere at styrke en positiv udvikling i boligafdelinger.

Endelig er det formålet med den kommende boligsociale indsats at udvikle og styrke det lokale samarbejde i de syv mest udsatte almene boligafdelinger i Svendborg på tværs af

boligorganisationer, de kommunale sektorer, lokale foreninger, erhvervslivet med videre. Den boligsociale helhedsplan skal herigennem fungere som en dynamisk platform for samarbejde i og omkring de syv boligafdelinger.

Samlet set er det formålet med den kommende boligsociale helhedsplan:

- at understøtte en positiv social udvikling i boligafdelingerne
- at iværksætte en flerstrengt indsats
- at have fokus både på den enkelte beboer og på boligafdelingernes naboskab og sammenhængskraft
- at videreudvikle eksisterende projekter og iværksætte nye målrettede projekter
- at styrke og udvikle samarbejdet på tværs af boligorganisationerne, Svendborg Kommune, foreningslivet og erhvervslivet.

2. Organisering

Parterne bag den strategiske samarbejdsaftale skal etablere en projektorganisation med en ansvarlig **bestyrelse** for gennemførelsen af den boligsociale indsats, således at en **éntydig og kompetent ledelse** kan sikre koordinering af den lokale indsats og prioritere på tværs af alle niveauer og organisationer, - herunder boligorganisationer, boligafdelinger og kommune jf. regulativets § 6, stk. 6.2.

Under bestyrelsen kan der etableres en eller flere (tematiske/lokale) styre-/følgegrupper. I store boligsociale indsatser kan det være en overvejelse værd at nedsætte én styregruppe for hvert indsatsområde i den boligsociale indsats, medens det i mindre og små indsatser ofte er tilstrækkeligt med én styregruppe, der dækker det hele.

Beskrivelsen af organiseringen skal suppleres med et organisationsdiagram. Endvidere skal det beskrives, hvordan sekretariatsbetjening af bestyrelsen vil foregå.

Bestyrelsen

Der nedsættes en bestyrelse for den boligsociale indsats i Svendborg med særligt ansvar for den strategiske samarbejdsaftale herunder fremdrift, målopfyldelse og budget/regnskab. Deltagere i bestyrelsen vil fortrinsvis være fra direktør- og chefniveau fra boligorganisationerne og kommunen. Samlet set vil bestyrelsen være sammensat således:

- Direktør, Svendborg Andels-Boligforening
- Regionsdirektør, BSB Svendborg/Domea
- Kundechef, BSB Svendborg
- Direktør for Social-, Sundhed- og Beskæftigelsesområdet, Svendborg Kommune
- Direktør for Børn- og Unge, Svendborg Kommune
- Afdelingschef for Direktionssekretariatet, Svendborg Kommune
- By- og boligpolitisk udviklingskonsulent, Svendborg Kommune

Der afholdes to møder pr. år.

Projektchefen for Fællessekretariatet deltager i møderne og er ansvarlig for udsendelse af dagsorden samt referat. Møderne ledes på skift af boligorganisationernes direktører. Projektchefen er ansvarlig for, at der følges op på aftaler og beslutninger truffet i bestyrelsen.

Der oprettes desuden et forretningsudvalg, som sammen med projektchefen forbereder og planlægger møderne i bestyrelsen. Desuden kan forretningsudvalget træde sammen ad hoc efter behov i projektperioden med henblik på sparring og vurdering af konkrete og akut opståede sager

Deltagerne er

- Direktør, Svendborg Andels-Boligforening
- Kundechef, BSB Svendborg
- By- og boligpolitisk udviklingskonsulent, Svendborg Kommune

Forretningsudvalget mødes minimum to gange årligt forud for bestyrelsesmøderne og efter behov.

Styregrupper

Der nedsættes en styregruppe for hvert indsatsområde, det vil sige "Social Arv" og "Tryghed". Styregrupperne vil følge den boligsociale helhedsplan tæt på delaftale- og aktivitetsniveau. Styregrupperne skal i første omgang være med til at prioritere og planlægge de enkelte delaftaler. De har i selve projektperioden særligt ansvar for at sikre den nødvendige sammenhæng og koordinering mellem den boligsociale helhedsplans delprojekter og den øvrige indsats på de respektive områder. Derudover skal de bidrage løbende med faglig og ledelsesmæssig sparring, koordinering og kommunikation. Væsentlige beslutninger herunder omprioriteringer på aktivitetsniveau i de respektive styregrupper godkendes af bestyrelsen på næstkommende møde.

I styregrupperne deltager afdelingsledere fra boligorganisationerne og de relevante afdelinger i Svendborg Kommune. I styregruppe for tryghed deltager desuden kontaktperson fra Fyns Politi. Derudover deltager 2 repræsentanter fra Samarbejdsrådet (jf. nedenstående), samt Projektchef og medarbejder fra Fællessekretariatet. Desuden deltager by- og boligpolitisk udviklingskonsulent i møderne i styregrupperne.

Følgende kommunale afdelinger vil være repræsenteret i styregruppen for Social Arv:

- Interkulturelt team
- Familieafdelingen
- Center for Børn, Unge og Familier
- Sundhedsplejen
- Svendborg Juniorklubber
- Dagtilbudsområdet

- Skoleområdet
- UU-Sydfyn
- Jobcenteret
- Ungdomsskolen

Følgende kommunale afdelinger vil være repræsenteret i styregruppen for Tryghed:

- Ældreområdet
- Sundhedsområdet
- Socialområdet
- Byg, Plan og Miljø
- Center for Børn, unge og familier (SSP)

De respektive styregrupper mødes fire gange årligt.

Projektchefen for Fællessekretariatet deltager i møderne og er ansvarlig for udsendelse af dagsorden samt referat og mødeledelse. Projektchefen er ansvarlig for, at der følges op på aftaler, beslutninger og indstillinger truffet i styregruppen.

Samarbejdsråd

Der oprettes et Samarbejdsråd med deltagelse af to beboervalgte repræsentanter fra hver afdelingsbestyrelse, hvoraf den ene deltager er formanden. I forhold til den boligsociale helhedsplan fungerer Samarbejdsrådet, som en følgegruppe, der følger alle aktiviteter knyttet til den boligsociale helhedsplan. Samarbejdsrådet bidrager med sparring og kan komme med indstillinger til de respektive styregrupper og til bestyrelsen. Derudover udpeger samarbejdsrådet i alt op til 2 medlemmer, der som nævnt deltager i hver af de respektive styregrupper. Samarbejdsrådet er også en mulighed for, at afdelingsbestyrelserne kan orientere hinanden på tværs om andre tiltag, aktiviteter, planer med videre som i øvrigt pågår i de respektive afdelinger herunder drøftelse af muligheder for yderligere samarbejdstiltag med videre.

Projektchefen for Fællessekretariatet er sekretær for Samarbejdsrådet og planlægger møderne i samarbejde med de valgte deltagere til styregrupperne. Derudover deltager medarbejderne fra Fællessekretariatet i møderne.

Samarbejdsrådet træder sammen fire gange årligt. En gang årligt afholdes en fælles tema- eller visionsdag for alle afdelingsbestyrelsesmedlemmer.

Fællessekretariatet

Til at varetage selve implementeringen og den daglige drift af den boligsociale helhedsplan videreføres Fællessekretariatet, som er forankret i BSB Svendborg. Fællessekretariatet ledes af en projektchef, og derudover vil der være koblet 2-3 medarbejdere til sekretariatet. Beboerkonsulenterne arbejder lokalt i de enkelte boligområder og med tværgående projekter.

Derudover indgår Nøddeknækkeren, hvis løn udgør den kommunale medfinansiering, samt eventuelt andre medarbejdere koblet på den boligsociale helhedsplan i samarbejdsprojekter, i et teamsamarbejde i sekretariatet. Sekretariatet/teamet mødes jævnligt efter behov.

3. Beskrivelse af områdets overordnede problemkompleks, beboere og trykssituation

Geografisk er boligafdelingerne spredt ud over Svendborg by, men de samler sig i tre områder. De syv afdelinger har i alt 1616 lejligheder og 2863 beboere.¹

På nuværende tidspunkt oplever de fleste afdelinger kun sporadisk at have tomgang på enkelte og typisk store lejemål. Jægermarken er det boligområde med den største fraflytningsprocent, og her har der indenfor det seneste år været ca. 30 lejemål i tomgang. Den høje fraflytningsprocent kan formentlig i nogen grad tilskrives den forestående renovering.

Beboersammensætningen

Beboersammensætningen i de respektive afdelinger er meget blandet om end med forskelle afdelingerne imellem. Samlet set er boligafdelingerne især kendetegnet ved, at der er relativt mange: Beboere med anden etnisk baggrund end dansk, børn og unge under 18 år, enlige forældre, unge voksne (18–29 år) og enlige uden børn.

¹ Otte boligafdelinger var prækvalificeret, men en afdeling (afd. 2: Toftemarken/Klintemarken/Frilandsvej – BSB Svendborg) er ikke med i den endelige helhedsplan, da et flertal af beboerne stemte imod deltagelse på et ekstraordinært afdelingsmøde den 19/9 2017.

	Skovparken	Elmevænget	Bispeløkken/ Priorvej	Munkevænget	Sandalsparken	Jægermarken	Hjerteparken	Svendborg
Andel beboere med anden etnisk baggrund end dansk fra ikke vestlige lande	43,9	51,6	25,3	45,6	50,7	46,2	17,8	5,6
Andel beboere i alt med anden etnisk baggrund end dansk	46,5	51,6	26,7	50,6	52,1	49,4	22,0	7,9
Andel efterkommere	36,2	27,1	8,1	24,6	22,2	22,8	26,7	27,8
Ændring i procent 2013 – 2017 (beboere med ikke vestlig baggrund)	-17,5	+15,4	+62,2	+70,1	57,9	58,7	+6,7	+21,7
Andel af børn under 18 år	26,0	16,1	20,5	35,5	32,9	26,6	8,6	19,7
Andel af børn under 18 år for beboere med anden etnisk baggrund end dansk	30,1	27,1	30,7	43,3	42,6	34	15,9	21,5
Andel af børn som bor med en forsørger	36,5	21,1	46,7	45,6	17,1	18,9	55,6	20,7
Andel unge voksne (18-29 år)	21,3	5,4	20,5	11,9	9,9	23,3	19,7	20,7
Andel husstande m-enlig beboer uden børn	52,8	46,0	65,6	58,6	45,5	52,2	72,7	40,2

(Kilde: Boligstatistiske Nøgletal, Danmarks Statistik, 2017)

Andelen af beboere med anden etnisk baggrund end dansk

Andelen af beboere med anden etnisk baggrund end dansk er i de fleste af boligafdelingerne steget markant siden 2013 således, at to afdelinger har mere end 50 % beboere med anden etnisk baggrund end dansk og yderligere to afdelinger er godt på vej. Det skyldes især, at nye borgere med asylstatus, som er kommet til Svendborg Kommune i perioden, er blevet boligplaceret i afdelingerne. Den eneste afdeling, hvor andelen af beboere med anden etnisk baggrund end dansk er faldet, er Skovparken, hvor der ikke må boligplaceres nye flygtninge

grundet områdets ghettostatus. Skovparken adskiller sig desuden på den måde, at en relativ stor andel beboere med anden etnisk baggrund end dansk er efterkommere og altså født i Danmark. Der er desuden indenfor de senere år kommet en del nye beboere med grønlandsk baggrund til afdelingerne, hvilket ikke fremgår af tallene.

Børn og familieforhold

I de fleste af boligafdelingerne bor der relativt set mange børn under 18 år. For gruppen af beboere med anden etnisk baggrund end dansk udgør børnene en endnu større andel. En stor andel af børnene bor alene med en forælder. Derudover er der en del børn, som kommer i boligafdelingerne i weekender og ferier i forbindelse med samvær.

Unge voksne (18–29 år) og enlige uden børn

I flere af boligafdelingerne bor der relativt set mange unge voksne beboere. Der er en tendens til, at boligområderne med relativt få børn har relativt set flere beboere i kategorierne "unge voksne" og "enlige uden børn", hvilket hænger sammen med de tilgængelige boligtyper.

De overordnede socioøkonomiske forhold i boligområderne

Målt på de centrale socioøkonomiske parametre er der en gennemgående negativ tendens:

- Andelen af beboere mellem 18 og 64 år i beskæftigelse er faldende samtidigt med, at andelen af beboere udenfor arbejdsmarkedet er stigende, og det samme gælder for andelen af beboere på offentlig forsørgelse dog med undtagelse af Skovparken hvor der er tale om en svagt faldende tendens. I de boligafdelinger, hvor man har fået mange nye beboere med anden etnisk baggrund end dansk, er der en overrepræsentation af disse i gruppen af beboere udenfor arbejdsmarkedet.
- Uddannelsesniveauet er generelt meget lavere i samtlige boligområder sammenlignet med kommunen som helhed. I Skovparken ser udviklingen ud til at gå i den rigtige retning, mens der ser ud til at være tale om status quo eller negativ udvikling for flere af de øvrige boligafdelinger. Den negative udvikling skyldes imidlertid, at mange beboeres uddannelsesbaggrund ikke er oplyst, hvilket formentlig kan tilskrives de mange nyere beboere med anden etnisk baggrund end dansk. Erfaringen er imidlertid, at de færreste har en uddannelse som de kan anvende i Danmark.
- Den gennemsnitlige husstandsindkomst er markant lavere sammenlignet med tallene for hele Svendborg Kommune. Set i forhold til den gennemsnitlige husstandsindkomst pr. person er indkomsten særlig lav i de områder, hvor der er relativt mange børn.

	Skovparken	Elmevænget	Bispeløkken/ Bjørnvej	Munkevænget	Sandalsparken	Jægermarken	Hjerteparken	Svendborg
Andel uden for arbejdsmarkedet (18-64 år)	60,9	67,8	62,9	64,6	58,1	69,0	55,6	27,7
Andel offentlig forsørgede (18-29 år/30 -64 år), ekskl. SUmøtagere, efterløbner, sygedagpenge modtagere etc.)	29,5/ 67,1	27,7/ 64,0	52,6/ 67,4	51,7/ 61,5	33,1/ 57,3	42,6/ 69,4	38/ 60,5	14,3
Andel m. grunduddannelse, som højest gn.førte uddannelse inkl. uoplyst	50,9	70,1	48,0	70,1	43,8	58,3	53,0	20,5
Andel 18-29årige som ikke er i gang med eller har gn.ført uddannelse	36,4	42,9	30,0	47,4	14,3	32,2	41,9	17,8
Gennemsnitslige husholdningsindkomst pr. person (tusinder)	175	194	197	169	171	165	214	255

(Kilde: Boligstatistiske Nøgletal, 2017)

Uddybning af problemkomplekset for *Social Arv*.

Mange børn og unge lever samlet set i sårbare og udsatte familier i boligområdet. De udgør 6,5 % af børn og unge under 18 år i Svendborg Kommune, men tegner sig for knap 18 % af de forebyggende foranstaltninger, som Svendborg Kommunes familieafdeling satte i værk i 2016 (Kilde: FLIS-data, Svendborg Kommune, 2016, Tallene er inkl.

Toftemarken/Klintemarken/Frilandsvej)). Det er familier, som ofte har komplekse problemstillinger og udfordringer at håndtere i hverdagen, hvilket har betydelige følger ikke mindst for forældrenes mulighed for at støtte op omkring deres børns udvikling og muligheder senere hen i livet. Det kommer også meget stærkt til udtryk i Svendborg Kommunes trivselsmålinger af børn i daginstitutioner, som viser, at 57 % af børnene fra boligafdelingerne blev vurderet til at være i trivsel i foråret 2016, mens dette tal var faldet til 46 % i foråret 2017. I samme periode er der med en stigning fra 5 % til 10 % sket en fordobling af antallet af børn fra boligafdelingerne, som man har særligt fokus på. Til sammenligning vurderede man i foråret 2017, at 72 % af alle børn i Svendborg Kommune var i trivsel og her er kun tale om et mindre fald fra 75 % i foråret 2016 (Tallene er inkl. Toftemarken/Klintemarken/Frilandsvej)).

Kendetegnende for de sårbare og udsatte familier fra boligområderne er:

Socioøkonomisk marginalisering

Forældrene har ofte ingen eller lav uddannelse, og de mangler ofte tilknytning til arbejdsmarkedet. I en del af familierne er den manglende tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet koblet med andre sociale, psykiske, og somatiske problematikker. Det kan eksempelvis være i form af misbrug, social isolation, PTSD, kroniske sygdomme med videre. Forældrene har i mange tilfælde begrænsede ressourcer, muligheder og viden i forhold til at støtte deres børn på områder som førskole-aktiviteter, skolegang, uddannelse, fritidsjob og fritidsliv. Derudover betyder den socioøkonomiske marginalisering, at mange børn vokser op i relativ fattigdom, og at de oplever begrænsede muligheder for at deltage i fritidsaktiviteter med videre. Dette gælder i særlig grad for de børn, som bor med en enlig forælder, hvilket samlet set er tilfældet for 273 af børnene svarende til 39 %.

Integrationsproblematikker

I alt har 57,3 % af børn og unge under 18 år i boligområderne anden etnisk baggrund end dansk. Nogle kommer fra familier, som har boet i Danmark i mange år, og her er den tyrkiske gruppe den største. Derudover er der en del beboere med eksempelvis vietnamesisk, burmesisk, bosnisk, kosovoalbansk, iransk og irakisk baggrund, som ligeledes har boet i boligområderne i flere år. Indenfor de sidste fem år er der i alle boligområder med undtagelse af Skovparken kommet mange nye beboere til fra eksempelvis Syrien, Eritrea og Somalia, som altså er relativt nye borgere i landet. Samlet set viser tal fra Svendborg Kommune, at beboerne fra ikke-vestlige lande repræsenterer 34 forskellige nationaliteter. Hertil kommer et antal relativt nyankomne grønlandske familier. Da de ikke registreres, vides det ikke nøjagtig, hvor mange grønlandske familier det drejer sig om, men det er vurderingen, at tallet er stigende i disse år i Svendborg Kommune.

Samlet set viser erfaringerne, at familierne med anden etnisk baggrund end dansk udgør en stor andel af de sårbare og udsatte familier, som beskrevet ovenfor. Det er eksempelvis

næsten udelukkende familier med anden etnisk baggrund end dansk, som henvises til Nøddeknækkeren. Disse familier har ofte betydelige ekstra udfordringer i form af sprogbarrierer, manglende kendskab til det danske samfund og systemer, social kontrol, manglende netværk med videre. Især enlige skilte kvinder med anden etnisk baggrund end dansk synes at være meget udsatte og opleve udbredt social kontrol og isolation.

Interkulturelt team og Familieafdelingen peger desuden på, at mange af de nytilkomne flygtninge har betydelige sociale og personlige udfordringer, og at de i en længerevarende periode har behov for støtte, som ofte rækker udover den kommunale indsats. Dette gælder også for børnene, som ligeledes har behov for støtte til bearbejdning af traumer og andre migrationsbetingede problematikker. Graden af udsathed hos nogle af disse familier blev i 2016 understreget af to meget tragiske sager i boligafdelingerne, som på forskellig vis udviklede sig meget dramatisk. I det ene tilfælde blev børnene tvangsfjernet under politieskorte og i det andet tilfælde blev en mindre barn dræbt af sin mor.

Bydelsmoruddannelsen og familiekurser gennemført i den boligsociale helhedsplan (2014–2017) har afdækket, at mange af familierne oplever, at de mangler viden om og redskaber til, hvordan de bedst muligt involverer sig i og støtter deres større børn/teenagere i at navigere mellem de forskellige kulturer og hvordan de kan støtte dem bedst muligt. Forløbene har desuden afdækket en udbredt manglende viden hos målgruppen og misforståelser om de gratis pædagogiske fritidstilbud, der findes til børn og unge. Dette har medført at forældrene har afholdt deres børn fra deltagelse i aktiviteter i eksempelvis Værestedet i Skovparken og i Ungdomsskolen.

De grønlandske familier har i mange tilfælde også et stort integrationsbehov, og i mange tilfælde yderligere sociale udfordringer grundet misbrug og psykiske problemstillinger med videre.

Manglende netværk, deltagelse og engagement

Mange af de sårbare og udsatte familier synes at have begrænset netværk, og i mange tilfælde rækker det netværk, som er, ikke udover egen etniske gruppe og familie. Det betyder mindre adgang til og mulighed for at få viden og hjælp i nærmiljøet. Derudover synes familierne i mindre grad at benytte sig af de tilbud og muligheder, der eksisterer i kommunalt og frivilligt regi, og som kunne gøre en positiv forskel for hele familien i hverdagen og på længere sigt gennem en stærkere tilknytning til det øvrige samfund. Især blandt mange af familierne med anden etnisk baggrund end dansk synes der at være en udbredt skepsis og manglende tillid til de kommunale myndigheder. Samtidig oplever man især på daginstitutionsområdet, at mange af de mere sårbare og udsatte forældre udviser mangel på engagement og involvering i deres børns liv. Dette bliver ekstra problematisk, når der eksempelvis fra såvel skole (Vestre Skole) samt nærvedliggende daginstitution (Nordlyset) rapporteres om hårdt sprog, trusler om bank og gruppedannelse især blandt børn fra 4-5 års alderen med anden etnisk baggrund end dansk fortrinsvis fra Jægermarken.

Betydelige udfordringer i forhold til skolegang og uddannelse

Der er relativt mange børn og unge op til 30 år fra boligområderne, som har store udfordringer allerede i folkeskolen og senere hen i uddannelsessystemet. Og det ser ud til at mange aldrig får en uddannelse udover grundskolen, ligesom en del heller ikke får folkeskolens afgangsprøve.

Tal fra Ungdommens Uddannelsesvejledning (2017) viser, at 43 børn fra boligområderne svarende til 18,1% i grundskolens overbygning er i specialklasse eller specialskole. For hele kommunen drejer det sig om 6,4 %. I alt kommer 23,0 % af eleverne i overbygningen i specialklasse eller specialskole fra et af de 8 boligområder (Tallene er inkl Toftemarken/Klintemarken/Frilandsvej).

Som det endvidere er fremgået af ovenstående tabel, er et stort antal af de unge op til 29 år hverken i gang med eller har afsluttet uddannelse udover grunduddannelse, samt at mange i denne aldersgruppe er på offentlig forsørgelse. Erfaringerne fra Jobcenterets og UU med netop denne målgruppe er desuden, at de generelt ikke er aktive medborgere og kun sjældent deltager i fritidsaktiviteter og foreningsliv.

Tal fra Jægermarken og Skovparken (LBF/Danmarks Statistik 2016) viser, at unge fra boligområderne klarer sig bedre i dansk og matematik end for 5 år siden, men de viser samtidig, at den relative forskel i karakterniveau sammenlignet med hele kommunen bevæger sig i den forkerte retning. I gennemsnit over hele perioden (2011–2015) scorer eleverne fra boligområderne 5,3 i matematik og dansk, hvilket er 1,3 karakter eller 19,6 % lavere end for elever fra hele kommunen. Ser man på deres samlede gennemsnit for alle otte boligafdelinger, er karaktererne væsentlig lavere. En opgørelse fra Svendborg Kommune viser således, at elever fra boligafdelingerne, som fik afgangseksamen i 2016, havde et samlet gennemsnit på 4,62, mens det samlede gennemsnit for elever fra Svendborg Kommune var på 6,92. Endvidere viser tallene, at der i gennemsnit over perioden 2011–2015 relativt set var mere end dobbelt så mange elever fra Jægermarken og Skovparken, som ikke aflagde prøve i enten dansk eller matematik ved folkeskolens 9. klasses afgangsprøve, sammenlignet med hele kommunen. De seneste tal fra LBF/Danmarks Statistik for alle 8 boligafdelinger viser samme gennemsnitlige forskel over de seneste 5 år på 1,3 i karakterniveau, men målt alene på 2016 er forskellen 2,2 karakter i dansk og matematik, hvilket er en bekymrende udvikling (Tallene er inkl. Toftemarken/Klintemarken/Frilandsvej).

Uddybning af problemkomplekset for Tryghed

Umiddelbart er det opfattelsen, at beboerne generelt føler sig trygge ved at bo og færdes i deres boligafdelinger. Trygheden bliver imidlertid jævnlige sat under pres af forskellige årsager, hvilket tre åbne workshops afholdt med beboerne (9/4 og 24/4 2017) med fokus på tryghed og trivsel også afdækkede.

Kriminelle beboere og kriminalitet

I flere af boligafdelingerne er der relativt mange beboere, som er blevet sigtet for en eller flere hændelser i henhold til straffeloven. I Skovparken er antallet af sigtede faldet med 46 % og antallet af sigtelser med 37 % siden 2013. I de øvrige boligområder er der tale om en mere svingende tendens.

For de helt unges vedkommende ser der imidlertid ud til at være en meget positiv udviklingstendens i forhold til alvorlig kriminalitet. Tallene for 2014 og 2015 fra Jægermarken og Skovparken viser således, at 0,5 % mellem 10 og 17 år er blevet tiltalt for mindst en overtrædelse ifølge straffeloven, hvilket er lavere end for hele kommunen og svarer til et fald på 90,9 % siden 2011 (LBF/Danmarks Statistik). De nyeste tal fra LBF/Danmarks Statistik for alle 8 boligafdelinger viser en svagt stigende tendens de sidste 3 år i andelen af unge som er blevet sigtet (2 % i 2016), men et fald siden 2012 på 1,3 procentpoint (Tallene er inkl. Toftemarken/Klintemarken/Frilandsvej).

Det har længe været vurderingen fra Fyns Politi, at der ikke finder mere kriminalitet sted i boligafdelingerne end andre steder i Svendborg Kommune. Endvidere viser opgørelser fra afdelingerne, at der er meget begrænset eller ingen forekomst af hærværk, hvilket dog muligvis også afspejler forskellig praksis i forhold til registrering og anmeldelse. Der har imidlertid i Jægermarken i 2017 været en række garager, som er blevet brudt op. Og der har været en række indbrud i kælderrum i Skovparken, som ikke er blevet anmeldt. Det er endvidere meget bekymrende, at beboerkonsulenterne i Skovparken og Jægermarken med jævne mellemrum får meldinger fra beboere om, at personer med tilknytning til banderne Black Army og UTF færdes og opholder sig i boligområderne. Der er ligeledes med jævne mellemrum rygter om salg af euforiserende stoffer fra skiftende lejemål eller fra udearealerne i begge boligafdelinger, samt sager (eksempelvis indbrud eller truende adfærd) som ikke anmeldes af beboerne af frygt for repressalier. Det kan ikke afvises, at lignende finder sted i de øvrige afdelinger, hvor der pt. ikke er en boligsocial helhedsplan. Med andre ord kræver det en nærmere analyse for at vurdere om den tidligere vurdering fra Fyns Politi fortsat er gældende.

Beboersammensætningen

Som det er fremgået af det ovenstående, er der i løbet af de seneste 5 år kommet mange nye beboere med anden etnisk baggrund end dansk til boligområderne med undtagelse af Skovparken. De respektive afdelingsbestyrelser, workshop-deltagerne og ejendomspersonalet er meget optagede af denne udvikling. De oplever store udfordringer på afdelingsniveau med hensyn til kommunikation og information, normer og regler for adfærd i områderne og generelt for sammenhængskraften i boligafdelingerne.

Derudover er der i de fleste afdelinger en rimelig stor til- og fraflytning om end denne svinger noget fra år til år. Størst er den i Jægermarken med en fraflytningsprocent på 22,0 % i 2016,

hvilket også afstedkommer en del uro i boligafdelingerne og bidrager til utryghed, fordi man har en fornemmelse af ikke at kende eller umiddelbart at kunne afkode dem, man bor sammen med.

Relativt mange af især de enlige beboere vurderes at være socialt udsatte eller i risikogruppen for at blive det. Socialafdelingen i Svendborg Kommune har opgjort, at der pt. (2017) er kontakt til minimum 100 borgere i boligafdelingerne via kommunens støttekontaktpersoner på udsatte-området (SKP) eller fordi de modtager socialpædagogisk bostøtte (§85). I alt modtog 229 borgere pr. 31/3 støtte efter §85 i Svendborg Kommune her af boede de 52 i afdelingerne svarende til 19 %. Samlet set er tallene imidlertid minimumstal, da ikke alle borgere, som SKP er i kontakt med, indgår i opgørelsen. De har typisk udfordringer i form af somatiske eller psykiske problemstillinger, misbrug, social isolation og dårlig økonomi. For de øvrige beboere kan disse beboere være en stor udfordring, især når de udsatte beboere på forskellig vis er udadreagerende og færdes i boligområderne.

Problematikken i forhold til ringere trivsel psykisk og fysiske indikeres i tal for middellevetiden for beboerne. Med undtagelse af Elmevænget er middellevetiden således væsentlig lavere for beboere fra de øvrige afdelinger sammenlignet med middellevetiden for borgere fra kommunen som helhed. Den er eksempelvis 20,2 % lavere for kvinder i Jægermarken, 22,4 % lavere for mænd i Sandalsparken og 15,3 % lavere samlet set for mænd og kvinder i Skovparken.

Ser man på, hvem der flytter til og fra boligområderne, er der samlet set langt flere borgere på offentlig forsørgelse, som flytter til boligområderne, end der tilsvarende er beboere på offentlig forsørgelse, som flytter fra boligområderne. Eksempelvis flyttede der 106,4 beboere på offentlig forsørgelse til Skovparken i 2016, mens der fra flyttede 59,7 beboere på offentlig forsørgelse mellem 18 og 64 år. I Jægermarken kom der 48,3 tilflyttede og der fraflyttede 39,2. Det indikerer, at udviklingen i beboersammensætningen ikke umiddelbart ser ud til at bidrage til en mindre "belastningsgrad" i forhold til andelen af udsatte beboere i afdelingerne.

En del familier i boligafdelinger må betegnes som meget udsatte og som værende under et hårdt pres af flere årsager herunder økonomi, som fylder stadig mere i sagerne hos eksempelvis de familier, som Nøddeknækken er tilknyttet. Afdelingerne har i 2016 været vidne til alvorlige hændelser i forbindelse med henholdsvis en tvangsfjernelse og forældredrab af mindre barn, som påvirkede mange beboere og bidrog betydeligt til at skabe utryghed. I begge tilfælde var der tale om relativt nyankomne flygtningefamilier.

Naboklager

Der er varierende antal beboerklager i de respektive afdelinger: i BSB afdelingerne er der opgjort 334 antal klager i perioden 2014 – 2016 (her af er de 150 klager fra Toftemærken/Klitemærken/Frillandsvej), mens der i SAB er opgjort 146 klager i perioden 2014 – 2016. Forskellen mellem tallene afspejler i nogen grad imidlertid også forskelle i

opgørelsesmetoder mellem BSB Svendborg og SAB. I BSB-Svendborg afdelingerne ser der ud til at være en tendens til stigende antal klar med undtagelse af Jægermarken, mens det i SAB-afdelingerne ser ud til at gå den modsatte vej. For de tre BSB Svendborg (inkl. Toftemarken/Klintemarken/Frilandsvej) afdelinger var der i 2015 og 2016 klart færrest beboerklager i Jægermarken, som imidlertid samtidig også er den afdeling med den største fraflytningsprocent og den afdeling som har modtaget flest beboere med anden etnisk baggrund end dansk. I SAB-afdelingerne er der et mere ensartet mønster, men alle afdelinger ligger over gennemsnittet for hele SAB.

Ophold på og brug af fællesarealer

Trygheden i alle boligområder bliver også med jævne mellemrum udfordret af enkelte beboere eller grupper af beboere og gæsters adfærd i selve boligområdet. Det kan eksempelvis være større forsamlinger af beboere og udefrakommende gæster på fælles arealerne i sommerhalvåret, slagsmål, knallertkørsel på stisystemerne, høj musik, larm i opgangene, hensmidning af affald med videre. Ofte er man her i gråzoner i forhold til ureglementeret/kriminel adfærd, men det er opfattelsen, at en del beboere undlader at klage og/eller tilkalde politiet, fordi de er bekymrede for de efterfølgende konsekvenser. Derudover har der i nogle afdelinger været problemer med, at psykisk syge borgere har opholdt sig på fællesarealerne (eksempelvis overnattet) og generelt haft en utryghedsskabende adfærd.

4. Fælles tværgående målinger

Landsbyggefonden indhenter årligt en status på en række centralt genererede målinger. Målingerne er tilgængelige for bestyrelsen for den enkelte boligsociale indsats via www.lbf.dk.

Der er tale om registerbaserede målinger, der er fælles på tværs af alle boligsociale indsatser på landsplan, der modtager støtte fra 2015 til 2018-midlerne.

Målingerne giver en karakteristik af udfordringerne i boligområdet - herunder de målgrupper i boligområdet, som indsatsen skal skabe forandringer for. Det samlede billede af målingerne er et udtryk for en "temperaturmåling" for området.

Det er en forudsætning for tildeling af midler fra Landsbyggefonden, at bestyrelsen for den boligsociale indsats løbende følger, hvordan disse målepunkter udvikler sig.

Et bilag med de centralt genererede målinger ved indsatsens starttidspunkt skal vedlægges nærværende aftale.

5. Indsatsområder

Den konkrete handleplan med aktiviteter for hvert indsatsområde fastlægges i særskilte delaftaler – én delaftale pr. indsatsområde. Indholdet i delaftalerne skal således lede hen imod de opsatte formål og lokalt fastsatte mål i nærværende strategiske samarbejdsaftale samt fastlægge den indbyrdes ansvars- og rollefordeling mellem de parter, der er involveret i indsatsen.

I dette afsnit skal det fremgå, hvilke af de fire mulige indsatsområder der indgår i den boligsociale indsats.

Under hvert indsatsområde skal det overordnede **formål** med indsatsområdet beskrives. Herudover skal det angives, hvilke **lokalt opstillede målinger (succeskriterier)** parterne i fælleskab fastsætter for den boligsociale indsats samt **datakilden** for disse. Målene skal sættes for den fireårige periode, hvor den boligsociale indsats forløber. Vær opmærksom på, at de lokalt opstillede målinger kan være af såvel kvantitativ art (nedbringelse af antal udsættelser, udgifter til hæværk, reduktion i skolefravær, mv.) som kvalitativ art (vedrøre samarbejde, metodeudvikling, forankring/drift mv.).

Bestyrelsen har ansvar for at følge op på de lokalt opstillede målinger (succeskriterier) inden for de valgte indsatsområder for at sikre resultatopnåelse. Som en del af den årlige revision i forbindelse med regnskabsaflæggelse skal boligorganisationen over for revisionen dokumentere, at der løbende følges op på de opstillede (lokale) mål (jf. vejledningen side 7, ad.1).

5.1 Tryghed og trivsel

Formål:

Formålet er på det overordnede plan at medvirke til at boligområderne opfattes som gode og trygge steder at bo kendetegnet ved en høj grad af trivsel blandt beboere og et godt naboskab. Mere konkret er det formålet at styrke trivslen og trygheden i boligområderne gennem en kombineret indsats, som både har fokus på de enkelte beboere og på boligafdelinger, som helheder. Formålet med den kombinerede indsats er således:

- At give beboerne et sted, hvor de kan henvende sig uanset problemstilling med henblik på rådgivning og brobygning.
- At understøtte det gode naboskab og fællesskab i boligafdelingerne
- At understøtte at flere beboere bliver aktive i deres boligafdeling.

Lokalt opstillede målinger (succeskriterier):

Datakilde:

At der sker et fald i antallet af beboerklager på mindst 25 % i BSB Svendborgs afdelinger fra 68 klager i 2016 til 51 klager i 2021 Samt at der sker et fald i antallet af beboerklager (sager) på mindst 15 % i SABs afdelinger fra 32 klager i 2016 til 27 i 2021.	Registrering Ansvar: Fællessekretariatet og BSB Svendborg og SAB.
At der sker et fald i fraflytningsprocenten på 28 % fra 18 % i 2016 til 13 % i 2021 (undtaget Jægermarken).	Optælling via Bolig 4 Ansvar: Fællessekretariatet i samarbejde med BSB Svendborg og SAB
At der sker en stigning i beboernes egen vurdering af deres trivsel i boligområdet på 25 %.	Spørgeskemaundersøgelse medio 2018 og medio 2021 Ansvar: Fællessekretariatet

5.3 Uddannelse og beskæftigelse	
Formål:	
Formålet er overordnet set, at styrke børn og unge op til 30 år i deres skolegang, uddannelsesvalg, tilknytning til arbejdsmarkedet og i deres muligheder generelt i samfundet med henblik på at de bryder den negative sociale arv. Formålet med de gennemførte projekter er derfor: • At understøtte udviklingen af børn og unges faglige, sociale og personlige tilværelseskompetencer. • At styrke børn og unges motivation og selvtillid i forhold til uddannelse og job • At styrke unges tilknytning til arbejdsmarkedet, samt viden om krav og muligheder.	
Lokalt opstillede målinger (succeskriterier):	Datakilde:
At andelen af unge mellem 20 og 24 år, som ikke er i gang med har gennemført uddannelse udover	Landsbyggefonden/Danmarks Statistik

grundskolen falder fra 30,6 % til 24,4 % svarende til et fald på 20 %	Ansvar: Fællessekretariatet
At gennemsnitskaraktererne for unge i 9. klasse dansk og matematik stiger fra 5,7 til 6,5 svarende til en stigning på 14 %	Landsbyggefonden/Danmarks Statistik Ansvar: Fællessekretariatet
At andelen af unge mellem 20 og 24 år på offentligt forsørgede (fuldtidspersoner) falder fra 26,5 % til 20 % i 2021 svarende til et fald på 25 %	Landsbyggefonden/Danmarks Statistik Ansvar: Fællessekretariatet

5.4 Forebyggelse og forældreansvar

Formål:

Formålet er overordnet at bidrage til at flere sårbare eller udsatte familier i boligområderne bliver mere selvhjulpne og oplever en højere grad af trivsel. Formålet er mere konkret:

- at understøtte familierne gennem tilbud om og brobygning til individuel vejledning og kursusforløb, som styrker forældrene evne til i praksis at være positive rollemodeller for deres børn og varetage deres børns trivsel.
- at understøtte forældrenes positive engagement i forhold til dagtilbud, skolegang, og fritidsliv.
- at støtte op omkring forældrenes muligheder for at danne netværk og hjælpe hinanden i og på tværs af boligområderne

Lokalt opstillede målinger (succeskriterier):

Datakilde:

At der sker en stigning i andelen af børn i daginstitution som er i trivsel på 25 % fra 46 % i 2017 til 57,5 % i 2021	Udtræk fra Svendborg kommune Ansvar: Fællessekretariatet/Svendborg Kommune
At antallet af forebyggende foranstaltninger i familierne i boligområdet falder med 15 % fra 93 foranstaltninger i 2016 til 79 foranstaltninger i 2021.	Udtræk for Svendborg Kommune Ansvar: Fællessekretariatet/Svendborg kommunen
At den gennemsnitlige procentvise andel af ulovlige fraværsdage for elever i folkeskolen reduceres fra 1,43 i 2017 til 1,14 i 2021 svarende til et fald på 20 %.	Udtræk fra Svendborg Kommune Ansvar: Fællessekretariatet/Svendborg Kommune

6. Lokal evaluering

Indsatsen monitoreres løbende på aktivitetsniveau og årligt på indsatsniveau set i forhold til de overordnede måltal og udvikling i de Boligstatistiske Nøgletal.

Dette danner baggrund for en årlig evaluering af den enkelte aktivitet ud fra følgende parametre: målopfyldelse, samarbejde, ressourcer og relevans. Dette udarbejdes for og i de respektive styregrupper og forelægges bestyrelsen. De årlige evalueringer danner baggrund for forslag til ændringer i aktiviteter.

Der udarbejdes en evaluering ultimo 2020/primus 2021 med særligt henblik på erfaringsopsamling og udarbejdelse af anbefalinger til det fremtidige samarbejde i Svendborg kommune.

7. Ressourcer i den boligsociale indsats

I skemaet nedenfor anføres hovedtallene fra finansieringsdelen af budgettet for den boligsociale indsats.

Organisation	Finansiering
<i>Landsbyggefondens</i>	12.000.000 kr.
<i>Lokal medfinansiering</i>	4.656.000 kr.
<i>Samlet budget for den boligsociale indsats</i>	16.656.000kr.

8. Samspil med øvrige tiltag og områdebaserede indsatser

Boligområderne Jægermarken og Toftemarken/Klintemarken/Frlandsvej skal i perioden 2017 – 2020 gennemgå en gennemgribende fysisk renovering, som indebærer, at samtlige lejemål skal genhuses. Det forventes endvidere, at Hjerteparken indirekte vil blive berørt af denne renovering, da lejlighederne i Hjerteparken vil blive brugt til midlertidig og permanent genhusning. Der vil i renoveringsperioden være et tæt samarbejde mellem medarbejderne i den boligsociale helhedsplan, genhusningsteamet, boligadministrationen, og Domea Byg. Der forventes især et øget pres på rådgivningsfunktionen i den boligsociale helhedsplan, og at den boligsociale helhedsplan skal spille en aktiv rolle især i forhold til de mest sårbare og udsatte beboere i boligområderne i renoveringsperioden. Derudover indgår den boligsociale helhedsplan i et Byg til Vækst samarbejde, som skal understøtte, at beboere uden for arbejdsmarkedet tilbydes praktikforløb i forbindelse med renoveringen. I forbindelse med renoveringen får Jægermarken og

Toftemarken/Klintemarken/Frilandsvej et Fælleshus, som vil stå klar allerede i foråret 2018. Der vil fra den boligsociale helhedsplan være fokus på at være med til at skabe liv i huset og dermed styrke integrationen og naboskabet for de to boligafdelinger.

I Skovparken har der siden 2014 været ydet tilskud til huslejenedsættelse med særligt henblik på at tiltrække og fastholde nye beboere til boligområdet, som i mange år har været præget af negativt image, hvilket var med til at gøre det svært at få fyldt de mange tomme lejemål op efter renoveringen. Samtidig har den boligsociale indsats også haft fokus netop på image-problematikken. Strategien er lykket ind til videre, og der er pt. ikke problemer med at leje lejlighederne ud, og det er vurderingen, at imaget er langt mere positivt i dag. Imageplejen er imidlertid et fortsat fælles fokusområde for perioden 2018 – 2021 ikke bare for Skovparken, men for alle boligafdelinger, som indgår i den boligsociale helhedsplan, da alle afdelinger som det er fremgået, har oplevet betydelige ændringer i forhold til beboersammensætningen over de seneste 5 år.

Udover støtte til huslejenedsættelse i Skovparken har man i ingen af afdelinger benyttet sig af andre styringsredskaber med henblik på at påvirke udviklingen i beboersammensætningen.

Øvrige kommunale indsatser med betydning for områderne og den boligsociale indsats er udbybet i delaftalerne.

9. Underretning

Den gensidige underretning sker i forbindelse med de aftalte møder i styregrupperne og samarbejdsrådet omkring de specifikke aktiviteter. På bestyrelsesniveau underrettes om helhedsplanens overordnede fremdrift og resultater. Akutte sager tilgår bestyrelsens forretningsudvalg, som indkalder bestyrelse samt andre relevante parter ved behov.

10. Konflikthåndtering

Konflikter vedrørende de specifikke aktiviteter håndteres i det omfang det er muligt i de enkelte styregrupper. I de tilfælde hvor man ikke kan nå til enighed og konsensus forelægges konflikten bestyrelsen for de boligsociale helhedsplan, som ud fra en helhedsbetragtning i forhold til de overordnede strategiske mål og hensynet til fremdrift og resultater vurderer sagen. Alle berørte parter høres i eventuelle konflikter, og deres partshøringer fremlægges skriftligt.

11. Revision af samarbejdsaftalen

Revision af den strategiske samarbejdsaftale kræver godkendelse i LandsbyggeFonden.

